

El sector públic audiovisual en l'era digital

El futur de l'audiovisual, especialment en els mitjans públics, s'està configurant atenent a factors que tenen a veure tant amb les noves tecnologies de la informació com amb l'establiment de nous mecanismes de relació entre els sectors que conformen el mercat de la comunicació. D'entre tots, m'agradaria subratllar-ne alguns que considero, dins de l'àmbit europeu, els màxims responsables dels principals canvis que s'han produït en el món audiovisual.

La multiplicació i diversificació dels canals de distribució és una característica de la nova era; el naixement de nous canals de televisió està provocant la fragmentació de les audiències, però també un gran canvi pel que fa a la seva tipologia. Alhora, la distribució de continguts via internet o la recepció interactiva no lineal i sota demanda estan obrint noves possibilitats de consum. Aquesta asincronia, sumada a la capacitat de triar i emmagatzemar informació per part dels espectadors els va cedint, en part, la responsabilitat de programar.

Dins d'aquest nou context tecnològic, quin paper hi juguen uns mitjans de comunicació públics amb una exigència cada vegada més accentuada quant al rigor en la utilització dels seus recursos?

Des d'un punt de vista pressupostari, aquesta exigència és perfectament lògica si el que es pretén és evitar possibles malbarataments, justificar unes dotacions i uns pressupostos cada cop més alts i limitar les possibilitats d'una competència deslleial.

A Europa, entre d'altres llocs, s'accepta l'existència d'un servei públic en la producció i emissió de

L'arribada de la TDT a Espanya s'ha fet esperar, entre d'altres motius, perquè el Govern, els anys 96-2004, s'hi va mostrar poc interessat. Aquesta manca de voluntat política ha provocat un retard bastant considerable.

continguts audiovisuals, però des d'aquesta convicció em pregunto de quina manera ens arriba aquest servei públic i com ha d'adaptar-se al nou panorama.

L'arribada de la Televisió Digital Terrestre a Espanya s'ha fet esperar, entre d'altres motius, perquè el Govern, els anys 96-2004, és a dir, durant vuit anys, es va mostrar poc interessat en aquest procés. Aquesta manca de voluntat política ha provocat un retard bastant considerable en relació amb la resta de països del seu entorn a la Unió Europea.

Joan Majó

D'ara en endavant, les transformacions derivades de les noves maneres de distribució de continguts s'aniran implantant a velocitats diferents. I crec que no serà com alguns pronostiquen. Ben al contrari. En certes capes socials, els canvis s'acceleraran i molt aviat seran presents en una part important de l'audiència. La necessitat d'adaptació, doncs, tant des de les institucions com a nivell individual, sembla evident.

Pel que fa al servei públic, aquests canvis tecnològics no modifiquen ni les finalitats, ni els objectius dels mitjans de comunicació, però sí els obliguen a repensar els seus procediments i a potenciar la seva autorregulació. Les raons que justifiquen la seva realitat, com per exemple: la

Es tracta de facilitar la presència d'un espai audiovisual menys dependent de les exigències mercantils i més atent a les del servei públic. I en aquest punt és on la preservació del sistema mixt resulta vital.

garantia d'una informació objectiva i plural; l'esforç de rigor; la credibilitat; la independència; el foment de la cohesió social; la promoció de la cultura i dels valors ciutadans; el suport i la normalització de la llengua pròpia; l'esforç educatiu, etc., continuen sent totalment vàlides. De l'únic que es tracta és de facilitar la presència d'un espai audiovisual menys dependent de les exigències mercantils i més atent a les del servei públic. I en aquest punt és on la preservació del sistema mixt resulta vital per garantir l'existència d'una política cultural o educativa que no podria donar-se en un sistema de lliure mercat.

Pel que fa a l'adaptació individual, cal una modificació de les estratègies empresarials. Els mitjans audiovisuals han de ser, per sobre de tot, un centre de producció de continguts amb una finalitat de servei públic i, alhora, un mecanisme d'emissió a disposició dels clients.

La persistència en el futur dels mitjans públics estarà condicionada per la idoneïtat d'aquells continguts distribuïts i per l'eficiència en la utilització dels recursos disponibles. Això obligarà a una revisió dels sistemes organitzatius i de gestió. Els nous temps demanen empreses menys pesades, més flexibles i amb un rigor en la seva gestió similar al que pot existir en el sector privat. Si no és així, ja sigui per la intencionalitat d'uns o per la inconsciència d'altres, podríem quedar-nos sense servei públic.

Joan Majó
és director general de la
CCRTV i president de
l'Associació per a la
Implantació i el
Desenvolupament de la
TDT.